

ISSN 2217-8163

Foaia BOBOCILOR

PERIODIC AL ROMÂNILOR DIN SATU NOU
ANUL XII NUMĂRUL XIV
(ANUL XXXI, NUMĂRUL 31)

**FESTIVALUL „COLINDELE NEAMULUI”,
SATU NOU 2024**

**LA SATU NOU A AVUT LOC
FESTIVALUL COPIILOR**

**TRUPA DE TEATRU DIN SATU NOU S-A
PREZENTAT LA ZILELE DE TEATRU ALE
ROMÂNILOR DIN VOIVODINA**

Dragi cititori,

Anul 2024 lasă în urmă numeroase activități și realizări care au marcat viața comunității din Satu Nou. Această ediție a revistei „Foaia bobocilor” reflectă momentele speciale ale anului, devenind o mărturie a bucuriilor, tradițiilor și proiectelor noastre comune.

În prag de sărbători, vă oferim un număr special, menit să aducă în prim-plan momentele deosebite ale acestui an.

Fie ca Nașterea Domnului Iisus Hristos să vă aducă pace, iubire și speranță. Să petreceți aceste sărbători alături de cei dragi, înconjurați de căldura familiei și de magia Crăciunului.

Vă dorim un sfârșit de an liniștit și un An Nou plin de sănătate, împliniri și bucurii. Să continuăm, împreună, să scriem pagini frumoase în viața comunității noastre.

***Cu recunoștință și cele mai calde gânduri,
Redacția „Foaia bobocilor”***

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
323.1(497.1 = 590)
FOAIA bobocilor: periodic al Comunității Românilor
din Satu Nou / redactor șef Viktor Mihailov
Anul I, nr. 1 (1993)
Satu Nou: SCA „Dr Radu Flora”, 1993 - 30cm
ISSN 2217-8163 = Foaia bobocilor
COBISS SR-ID 109272071

Periodic al românilor din Satu Nou, editat de SCA „Dr. Radu Flora”

Redactor-șef: Victor Mihailov

Redacția: Stevan Mihailov, Sanela Chișereu, Teodora Smolean, Mădălina Mihailov

Corector: Mădălina Mihailov

Coperta & tehnoredactare computerizată: Aneta Gașpăr

**Această revistă a fost tipărită cu sprijinul
Consiliului Național al Minorității Naționale Române.**

Colindele și sărbătorile de iarnă poartă cu ele o magie aparte, o chemare către rădăcinile noastre spirituale și culturale. Aceste cântece străvechi, pline de emoție și simplitate, reprezintă mai mult decât o tradiție – ele sunt o punte între generații, o expresie a bucuriei Nașterii Domnului și a iubirii față de aproapele nostru.

Farmecul sărbătorilor de iarnă a fost simțit intens în după-amiaza zilei de 7 decembrie, când hala sportivă din Satu Nou a răsunat de colindele străvechi și vocile angelice ale tinerilor noștri. Evenimentul s-a desfășurat în cadrul unei noi ediții a îndrăgitului festival „Colindele Neamului”, reunind cete de colindători din mai multe localități.

FESTIVALUL „COLINDELE NEAMULUI”, SATU NOU, 2024

O chemare la rădăcinile noastre spirituale

Festivalul „Colindele Neamului” a fost organizat de Societatea Cultural-Artistică „Dr. Radu Flora” din Satu Nou, în colaborare cu Școala Elementară „Žarko Zrenjanin” din localitate, Casa de Cultură „3 Octombrie” din Satu Nou, cu sprijinul Departamentului pentru Românii de Pretutindenți și municipiul Panciova.

Evenimentul a fost onorat de prezența distinșilor oaspeți: Preasfințitul Părinte Ieronim, Episcopul Daciei Felix, Daniel Magdu, președintele Consiliului Executiv al Consiliului Național al Minorității Naționale Române, Stevan Mihailov, vicepreședintele CNMNR și coordonatorul Departamentului de Informare, Părintele Protopop Gheorghe Ianeș, paroh al BOR din Satu Nou, Mariana Stratulat, director al Casei de Presă și Editură „Libertatea” din Panciova, Dorinel Stan, președin-

tele Asociației „Românii Independenți din Serbia”.

Deschiderea ediției din acest an a fost marcată de o prezentare memorabilă oferită de gazdele evenimentului, elevii Școlii Elementare „Žarko Zrenjanin” din Satu Nou. Sub îndrumarea profesorului Alexandru Frianț, alături de învățătoarele Marinela Frianț, Marieta Simu, învățătorul Ionel Baba și educatoarea Lavinica Beca, în colaborare cu orchestra Casei de Cultură „3 Octombrie” din Satu Nou, tinerii au prezentat obiceiurile de Ajun din satul lor, printr-o scenetă plină de autenticitate.

Pentru câteva momente, hala sportivă a devenit peștera de la Betleem. Eleva Denisa Frianț, însoțită de micuții preșcolari cu lumânări în mână, a întruchipat îngerii ce vestesc Nașterea Mântuitorului nostru, Iisus Hristos. Aceste momente i-au emoționat profund pe cei prezenți.

Nu au lipsit nici cei trei magi, precum nici Pruncul înfășat și așezat în iesle.

A urmat partea a doua a scenetei pregătite de gazde, în care publicul a fost purtat într-o gospodărie tradițională. Membrii unei familii așteptau colindătorii cu o masă îmbelșugată, încărcată cu bucate specifice sărbătorilor de iarnă. De la cei mai mici, preșcolari, până la elevii din clasa a VIII-a, copiii au creat un tablou viu și emoționant al tradițiilor, cântând într-o armonie perfectă, care a învăluit sala într-o atmosferă de sărbătoare și spiritualitate.

În continuare, a evoluat corul mixt al Bisericii Ortodoxe Române din Satu Nou, condus de prof. Grațian Petrovici, care ne-a încântat cu mai multe colinde tradiționale.

În numele gazdelor, cuvintele de bun-venit au fost adresate de către Stevan Mihailov, vicepreședintele Consiliului Național al Minorității Naționale Române. Acesta a mul-

tumit tuturor cadrelor didactice, societăților culturale și asociațiilor participante, care se implică pentru promovarea valorilor tradiționale românești. Totodată, a evidențiat importanța transmiterii moștenirii noastre culturale către generațiile viitoare, în special în rândul copiilor și tinerilor.

Preasfinția Sa, Episcopul Daciei Felix, Părintele Ieronim, a avut onoarea de a inaugura ediția din acest an a festivalului, aducând un mesaj profund despre semnificația Crăciunului și rolul său esențial în viața creștinilor. În alocuțiunea sa, a subliniat că Nașterea Domnului Iisus Hristos marchează începutul unei noi ere, chemând omenirea spre pace, rugăciune, bunătate și transformare interioară, avându-l pe Hristos drept model desăvârșit al umanității.

Episcopul Ieronim a evidențiat frumusețea tradițiilor, a colindelor și a credinței noastre, transmise din generație în generație, și a subliniat importanța păstrării și promovării acestora atât pentru comunitate, cât și pentru mozaicul cultural din această parte a lumii. De asemenea, a mulțumit organizatorilor, profesorii și tuturor celor implicați în realizarea festivalului, apreciind eforturile lor de a sădi în cei mici dorința de a duce mai departe aceste valori.

Manifestarea a fost binecuvântată în nume-

le Prea Sfintei Treimi, iar Preasfinția Sa a felicitat întreaga comunitate pentru această inițiativă valoroasă, declarând festivalul deschis și invitându-i pe toți să se bucure de programul pregătit cu atâta dăruire.

„Colindele sunt armonii divine, care ne aduc lumină în suflete, pace și căldura sărbătorilor de iarnă”, a transmis crainicul Nicola Toager în prezentarea Corului de Copii al Românilor din Serbia „Carmina Felix”, dirijat de prof. Roxana Cinci. Membrii corului, constituit din tineri din mai multe localități, s-a prezentat de data aceasta cu cântecele: „Mărire-ntru cele înalte”, „La Viflaim colo-n jos”, „Sus boieri” și „Urătura”, cu acompaniamentul la pian asigurat de prof. Dragan Đokić. Au urmat apoi solistele vocale, de altfel membrele acestui cor: Liliana Dragodan care a interpretat cântecul „Coborât-a coborât”, Dariana Dragodan cu cântecul „La Viflaim colo-n jos” și Helen Trifu cu piesa „Măruț, mărgăritar”.

O frumoasă surpriză au pregătit-o și oaspeții din România, o formație de tineri a Parohiei Ortodoxe „Grădiște 1” din Arad, care au prezentat mai multe colinde, îndrumați de educatoarea Patricia Bîtea.

De la Școala Elementară „2 Octombrie” din Nicolinț, instruiți de prof. Leri Mengher, care i-a acompaniat la pian, un grup de

elevi ne-au încântat prin interpretarea sa a cântecelor „Florica”, „Închinarea păstorilor”, „Astăzi s-a născut Hristos”, „Măruț, mărgăritar”, „Sus boieri, nu mai dormiți”.

O suită impresionantă de colinde strămoșești ne-au prezentat-o și corul format din elevii care frecventează cursul opțional de limba română cu elemente ale culturii naționale din cele patru școli din Vârșet: „Mladost”, „Jovan Sterija Popović”, „Paja Jovanović” și „Vuk Karadžić”, fiind coordonat de profesoara Natalia Stan. Acompaniamentul muzical la acordeon a aparținut lui Dorinel Stan.

În continuare, pe scenă au urcat un grup de elevi ai Școlii Elementare „Dr. Aleksandar Sabovljev” din Ecica, care, conduși de prof. Titus Ciorogar, au interpretat colindele „O, ce veste minunată”, „Praznic luminos” și „La Viflaim colo-n jos”, fiind urmați de corul Școlii Elementare „Întâi Mai” din Petrovasâla, care a sensibilizat publicul prin interpretarea cântecelor: „Steaua sus răsare”, „Lăudați și cântați”, „Domn, domn să-nălțăm” și „Mi smo deca neba”, pregătiți de profesorul Leri Mengher, care a acompaniat corul la pian.

O prestație reușită ne-au oferit și elevii Școlii Elementare „3 Octombrie” din Sân-Mihai, pregătiți de prof. Maribel Șoșdean, care au cucerit publicul cu tradiționalele colinde: „Florile dalbe”, „În sfânta seară de Crăciun” și „Zurgălăi, zurgălăi”, acompaniați de Cristian Mojic la pian și Leonid Ardelean la acordeon.

Societatea Cultural-Artistică „Veselia” din Glogoni s-a prezentat cu un grup de interpreți, debutând cu solista vocală Victoria Ion și cântecul „O, ce veste minunată”, fiind urmată de solistul Constantin Dehelean cu colindul „Doamne, Domnului Doamne” și toți împreună „Sus boieri nu mai dormiți”, acompaniați de orchestra societății, condusă de prof. Dorel Marianu.

Festivalul l-au încheiat colindătorii din Ofcea, membrii SCA „Steaua Ofcenilor”, care au prezentat un program bogat. Prima pe scenă a urcat solista vocală Andreea Evi, care a interpretat acapela cântecul „Leru-iler”, după care i s-au alăturat micuții colindători interpretând tradiționalele colinde: „Sus la poarta raiului” și „Lăudați și cântați”, apoi grupul s-a majorat cu colindători mai în vârstă, toți cântând „Hai ficiori cu dubele”, „Noi umblăm să colindăm” și „O, ce veste minunată”. Grupul vocal a fost pregătit de Grațiela Brăgean, iar muzical au fost acompaniați la pian de Vasilije Živaljević.

Și această ediție s-a bucurat de un număr mare de participanți, iar cei mai dragi și simpatici au fost micuții colindători, viitorii păstrători ai obiceiurilor strămoșești, care ne inspiră încredere că aceste nestemate ale poporului român vor persista încă mulți ani în timp și spațiu.

Prin versurile colindelor, ne deschidem sufletele către lumină și bunătețe, păstrând vie moștenirea străveche și întărind legătura noastră cu spiritul autentic al sărbătorilor de iarnă. Toți participanții au primit pachete de Crăciun și diplome, în semn de recunoștință pentru participare.

Evenimentul își propune să inspire tinerele generații să-și descopere rădăcinile culturale, să le accepte cu mândrie și să rezoneze cu ele, deoarece colindele sunt cântece ale sufletului, care ne invită într-o călătorie de redescoperire a tradițiilor și obiceiurilor strămoșești, menite să fie păstrate și transmise mai departe în forma lor pură.

Teodora SMOLEAN

Foto: Darko RUSOVAN

LA SATU NOU A AVUT LOC FESTIVALUL COPIILOR

Copiii ne-au dat lecția că avem viitor

Peste 500 de copii s-au reunit la Satu Nou pe 27 octombrie, prezentându-se în sala mare a Casei de Cultură „3 Octombrie” cu momente pregătite cu multă sârguință alături de profesorii și coordonatorii lor, fie sub forma unor montaje folclorice, cântece sau dansuri. Aceste momente artistice au fost prezentate în cadrul Festivalului Copiilor Satu Nou 2024, care a fost organizat de Societatea Cultural-Artistică „Dr. Radu Flora”, Școala Elementară „Žarko Zrenjanin” și Casa de Cultură „3 Octombrie” din Satu Nou. Evenimentul a fost realizat cu sprijinul Departamentului pentru Românii de Pretutindeni și al municipiului Panciova.

Festivalul a fost inaugurat de elevii și preșcolarii de la Școala Elementară „Žarko Zrenjanin” din Satu Nou, cu un montaj folcloric deosebit, sub îndrumarea coordonatorilor Mari-nela Frianț, Marieta Simu, Aneta Flora, Lavinica Beca și Ionel Baba.

La începutul evenimentului, au fost adresate mulțumiri Departamentului pentru Românii de Pretutindeni pentru sprijinul acordat în realizarea Festivalului Copiilor, iar mesajul Laviniei Arnăutu, director cu atribuții de secretar de stat la Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, a fost transmis organizatorilor și participanților.

Festivalul Copiilor a fost onorat de prezența unor distinși invitați care susțin cu dedicare cultura și identitatea românească din Ser-

bia: Anca Corfu, consul general al României la Vârșeț, Mihai Șerban, ministru plenipotențiar la Ambasada României în Republica Serbia, reprezentanți ai Consiliului Național al Minorității Naționale Române, printre care Daniel Magdu, președintele Consiliului Executiv, și dr. Traian Căcina, vicepreședinte și coordonator al Departamentului pentru Cultură, Mariana Stratulat, director al Casei de Presă și Editură „Libertatea”, Dorinel Stan, președintele Asociației „Românii Independenți din Serbia” și Mihai Gherghel, directorul „Caritas Serbia”.

Pe scenă au luat cuvântul Mihai Șerban, ministru plenipotențiar la Ambasada României în Republica Serbia, Anca Corfu, consul general al României la Vârșeț, iar în numele organizatorilor s-a adresat Stevan Mihailov, care este totodată și vicepreședinte al Consiliului Național al Minorității Naționale Române și coordonator al Departamentului pentru Informare.

Ministrul plenipotențiar la Ambasada României în Republica Serbia a mulțumit pentru invitația la acest eveniment deosebit și a împărtășit un gând personal: „Iată, orice generație de copii pe care o câștigăm pentru perpetuarea tradițiilor, a folclorului, a dansului, a cântecului, a poeziei românești este, cu siguranță, o generație care va asigura eternitatea, așa cum îmi doresc eu, a românilor pe aceste meleaguri, alături de poporul sârb”, a afirmat Mihai Șerban. Dânsul a subliniat, de asemenea,

» 6

că Ambasada României în Republica Serbia va continua să susțină astfel de evenimente.

Anca Corfu s-a declarat încântată să participe la Festivalul Copiilor de la Satu Nou. „Folclorul este o parte importantă a identității noastre românești. Prin folclor ne păstrăm cu sfințenie datinile și obiceiurile moștenite. Doresc să adresez felicitări organizatorilor, felicitări deosebite părinților, profesorilor și, nu în ultimul rând, celor care au urcat pe scenă în această seară, deoarece dansul, muzica și cântecul vor dăinui în timp”, a declarat consulul general al României la Vârșet.

Stevan Mihailov a urat tuturor bun-venit la Satu Nou în numele organizatorilor. El a mulțumit Departamentului pentru Românii de Pretutindeni pentru sprijinul fără de care acest eveniment nu ar fi fost posibil, precum și tuturor celor care s-au implicat în organizare – oamenilor care nu sunt vizibili pe scenă, dar care, de fiecare dată, depun suflet pentru realizarea evenimentelor în localitate.

„Am rămas fascinat de un fapt! Și anume, fiecărui dintre noi i s-a întâmplat sigur în viață să audă ceva de la un copil și să rămână fascinat de sinceritatea și de corectitudinea cuvintelor sale. Acest lucru se întâmplă deoarece acești copii sunt ființe sincere. Adesea, în minoritate auzim că suntem tot mai puțini la număr - da, suntem -, că sunt tot mai puțini elevi - da, sunt tot mai puțini elevi -, și că nu se mai poate și nu mai are rost să facem activități. Ceea ce doresc eu să vă transmit este lecția pe care mi-au transmis-o acești copii. Astăzi, în fața dumneavoastră vor evolua peste 500 de copii români, care ne-au dat o lecție foarte frumoasă – că se poate, că avem pentru cine, că avem pentru ce

și că avem un viitor. Un sincer mulțumesc acestor copii și le urez succes la festival”, a declarat Stevan Mihailov.

Momente artistice pline de obiceiuri, cântece și dansuri

A urmat mult așteptata parte a festivalului, momentul în care, pe scena sălii mari arhipline, au evoluat copii din aproape toate localitățile românești din Serbia. Momentul artistic a fost deschis de elevii de la Școala Elementară „Sfântul Gheorghe” din Uzdin, care au prezentat montajul folcloric „La givan”, sub îndrumarea coordonatorilor Elena Cojocar și Aneta Măran Miclea.

A urmat Corul de Copii al Românilor din Serbia „Carmina Felix”, care a interpretat trei cântece (dirijor: prof. Roxana Cinci, acompaniament la pian: prof. Dragan Đokić). Școala Elementară „1 Mai” din Petrovasăla s-a prezentat cu Corul de copii din clasele V-VIII (dirijor: prof. Leri Mengher).

În momentele următoare s-au prezentat mici soliști vocali și instrumentiști. Menționăm că toți soliștii vocali și instrumentiști au fost acompaniați de către Orchestra de Muzică Populară a Consiliului Național al Minorității Naționale Române, dirijor Alexandru Frianț.

Au evoluat pe scenă: Victoria Ion din Satu Nou (voce), surorile Leona și Helena Smolean din Satu Nou în duet (voce), Mihajlo Lazarević din Uzdin (voce), Sofia Paunescu din Torac (voce), Natalia Frianț din Satu Nou (vioară), Elena Popadić din Torac (voce), Ana Maria Ocolisan din Torac (voce), Adriana Cadar din Satu Nou (voce), Virginia Gheța din Torac (voce), Selina Muntean din Sân-Mihai (voce) și Natalia Frianț din Satu Nou (voce).

Programul a continuat cu grupul vocal de la Școala Elementară „Olga

Petrov Radišić” din Vârșeț cu o suită de cântece populare (dirijor: prof. Goran Marković). Acesta a fost urmat de grupul vocal al Centrului Artei Populare din Nicolinț cu câteva cântece (dirijor: Alexandra Lelea).

În următorul bloc muzical s-au perindat următorii soliști vocali: Dariana Dragodan din Vârșeț, Elena Perin din Vârșeț, Andelina Ljubenović din Ofcea, Maria Lința din Uzdin, Stefan Constantin Roșu din Torac, Aleksandra Cikoș din Doloave și Lorena Roșu din Torac.

În următoarele două puncte, am ascultat din nou pe copiii din Nicolinț. De data aceasta, s-au prezentat două grupuri vocale din cadrul Școlii Elementare „2 Octombrie” din Nicolinț, cel al elevilor din clasele I-IV și din clasele V-VIII, ambele conduse de prof. Leri Mengher.

Programul a continuat în același ritm, cu prezentarea soliștilor vocali și instrumentiști. De data aceasta, publicul a rămas încântat de prestațiile următorilor interpreți: Oli-

ver Stanciu din Sân-Mihai (clarinet), Nicolina Bader din Sân-Mihai (voce), Anastasia Bălan din Uzdin (voce), Ana Sfrâncioc din Zrenianin (vioară), Alegra Antal din Satu Nou (voce), Anastasia Stoicu din Straja (voce), Larisa Ocolişan din Torac (voce), Andrea Popi din Torac (voce), Lina Paunescu din Torac (voce), Victoria Iorga din Vlaicovăț (flaut), Ana Bucur din Torac (voce), Victoria Iorga din Vlaicovăț (voce), Nadia Cojocar din Sân-Mihai (voce), Fabian Alexandru Cinci din Vârșeț (vioară) și Angelina Dan din Ecica (voce).

Festivalul a continuat cu cântecele copiilor. „Steaua Ofcenilor” din Ofcea s-a prezentat cu corul de copii, care a încântat publicul cu câteva cântece (dirijor: Ema Dehelean). Apoi, pe scenă a urcat corul din cadrul Școlii Elementare „3 Octombrie” din Sân-Mihai, care, de asemenea, a încântat cu prestația sa (dirijor: Mariabel Șoșdean).

În partea de încheiere a programului s-au prezentat formațiile de

dansuri. Primii au evoluat dansatorii din cadrul Școlii Elementare „3 Octombrie” din Sân-Mihai, care s-au prezentat cu o suită de dansuri tradiționale din Banat (coregrafi: Ljana Julia și Daniela Sannislo). Apoi, s-au prezentat dansatorii Casei de Cultură „3 Octombrie” din Satu Nou, care ne-au încântat cu jocuri din Satu Nou (coregraf: Marija Vukoslavčević). Dansatorii Centrului Artei Populare din Nicolinț s-au prezentat cu dansuri tradiționale din Banatul de câmpie (coregrafi: Stivi Miută și Mihaela Picioane).

În minutele care au urmat, scena a aparținut ofcenilor. Dansatorii de la „Steaua Ofcenilor” s-au prezentat cu două coregrafii. Mai întâi am admirat coregrafia de dans tradițional al elevilor din clasele I-IV (coregrafi: Grațiela și Gabriela Brăgean), iar apoi ne-a încântat „Crihalma fetelor” la care au participat elevele claselor V-VIII (coregraf: Grațiela Brăgean).

Două puncte au prezentat și dansatorii de la

Școala Elementară „George Coșbuc” din Torac. Mai întâi, am urmărit dansul tradițional de băieți „Bătuta” (coregraf: Pera Ocolişan), iar apoi ne-au încântat fetele cu un dans de fete (coregraf: Adina Savić).

A urmat Societatea Cultural-Artistică „Mihai Eminescu” din Straja, care s-a prezentat cu dansuri din pusta Banatului, într-o coregrafie semnată de Ioan Ghiaur. Șeful de orchestră este Ionel Țimerman, coordonatorul Ionel Omoran, iar președintele societății Darius Barbulov.

Programul Festivalului Copiilor l-au încheiat oaspeții din România. Parohia Ortodoxă Română din Arad – Grădiște I a prezentat publicului un montaj folcloric, lăsându-i plini de impresii pozitive la finalul acestui eveniment deosebit.

Programul festivalului a fost moderat de către Mirela Ardelean și Nicola Toager.

Sanela CHIȘEREU

LA AMBASADA ROMÂNIEI LA BELGRAD

Elevii din Satu Nou, păstrători ai tradițiilor strămoșești, au adus magia colindelor și frumusețea obiceiurilor de Crăciun

Pe 14 decembrie, Ambasada României la Belgrad a organizat „Sărbătoarea Crăciunului la români”, un spectacol din colinde dedicat tuturor românilor din Serbia. În cadrul evenimentului, Excelența Sa Silvia Davidoiu, ambasadoarea României la Belgrad, și Mihai Șerban, consulul general, au transmis participanților un mesaj plin de căldură și emoție, evidențiind importanța conservării și transmiterii tradițiilor românești generațiilor viitoare.

Elevii Școlii Elementare „Žarko Zrenjanin” din Satu Nou au fost în centrul atenției, oferind un spectacol plin de emoție și autenticitate. Prin colindele lor tradiționale și obiceiurile păstrate cu sfințenie, micii artiști au impresionat publicul, reușind să aducă în prim-plan frumusețea identității românești.

În cadrul scenetei prezentate, Ambasada României la Belgrad s-a transformat simbolic într-o peșteră din Betleem. Eleva Denisa Friant, însoțită de preșcolari care purtau lumânări aprinse, a reprezentat îngerii ce vestesc Nașterea Domnului Iisus Hristos, creând un moment de profundă emoție pentru toți cei prezenți. În scenetă și-au făcut apariția și cei trei magi, alături de Pruncul înfășat și așezat în iesle, completând astfel tabloul nașterii divine.

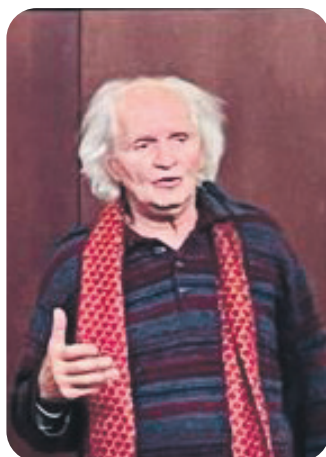
Partea a doua a momentului i-a purtat pe cei prezenți într-o gospodărie tradițională, unde o familie aștepta colindătorii cu o masă plină de bucate specifice sărbătorilor de iarnă. De la cei mai mici, preșcolarii, până la elevii din clasa a VIII-a, copiii au creat un tablou viu al obiceiurilor românești, cântând cu o armonie perfectă care a umplut sala cu o

atmosferă de sărbătoare și spiritualitate. La final, publicul a fost încântat de vocile angelice ale Anastasiei Ardelean și Teodorei Mic, care au încheiat spectacolul cu colinde interpretate cu o sensibilitate deosebită, emoționând profund pe toți cei prezenți.

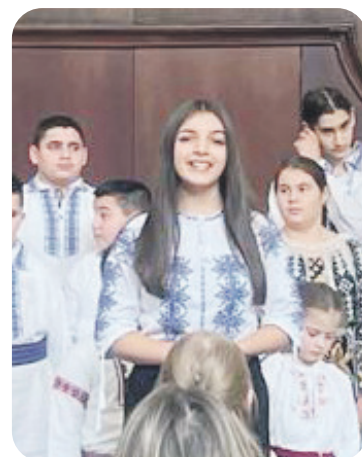
ES Silvia Davidoiu, ambasadoarea României la Belgrad, a evidențiat inițiativa Ambasadei de a introduce o tradiție de colinde în cadrul evenimentelor sale, reușind anul acesta să aducă împreună coruri din Satu Nou, Ofcea și Vârșeț. Ambasadoarea a subliniat, de asemenea, lansarea programului „Ghiozdane pentru copiii din Serbia”, menit să sprijine elevii care învață limba română, atât în Voivodina, cât și în estul Serbiei. În plus, fiecare participant a primit câte un pachet cu produse românești, aducând un plus de bucurie în rândul copiilor. Ea a mul-

țumit participanților și și-a exprimat speranța de a continua aceste tradiții și în anii următori.

În cadrul acestui eveniment, publicul a avut ocazia să admire expoziția de pictură semnată de Viorel Flora, care a surprins frumusețea peisajelor din Banat.

Evenimentul a fost o adevărată sărbătoare a legăturilor strânse dintre românii din Serbia și România, o reafirmare a valorilor care ne unesc și o

oportunitate de a privi cu optimism spre viitor. Copiii din Satu Nou, alături de ceilalți participanți, au transmis un mesaj de uni-

tate, bucurie și speranță, aducând spiritul Crăciunului în inimile tuturor celor prezenți.

M.M.

EVENIMENTE CULTURALE IMPORTANTE ORGANIZATE DE
SCA „DR. RADU FLORA” DIN SATU NOU

Un an plin de activități și colaborări pentru păstrarea tradițiilor

Anul acesta, Societatea Cultural-Artistică „Dr. Radu Flora” din Satu Nou, sub îndrumarea președintelui său, Alexandru Frianț, a fost inițiativa și colaboratoarea unor evenimente culturale deosebite, menite să întărească legăturile comunității românești din Serbia și să promoveze tradițiile folclorice.

După cum afirmă prof. Alexandru Frianț, printre cele mai importante evenimente organizate de Societatea Cultural-Artistică „Dr. Radu Flora” din Satu Nou s-a numărat Festivalul de Folclor al Copiilor de la Satu Nou, o manifestare care a adus pe scenă tinerii dansatori și cântăreți, oferind-le oportunitatea de a-și prezenta talentul și de a duce mai departe tradițiile populare. Peste 500 de copii, reprezentând ansambluri folclorice, societăți culturale și școli din regiune, au participat la această manifestare, aducând pe scenă tradițiile și obiceiurile păstrate cu mândrie.

În apropierea sărbătorilor de iarnă, Festivalul „Colindele Neamului” organizat la Satu Nou a reprezentat un alt eveniment de succes, aducând împreună coruri și grupuri de colindători din întreaga regiune. Peste 450 de participanți – copii, tineri și adulți – au creat un cadru emoționant, întărind sentimentul de apartenență la valorile culturale românești.

Printre evenimentele de suflet s-a aflat și „Memorialul Radu Flora”, organizat în onoarea marelui filolog și scriitor. Această manifestare a inclus expoziții, recitaluri și momente de evocare a personalității lui Radu Flora, păstrând vie memoria sa în comunitatea locală.

Un alt eveniment special, des-

fășurat în colaborare cu Biserica Ortodoxă Română din Satu Nou, a fost Concursul de bătut toaca. Acest concurs, desfășurat în curtea bisericii, a fost primul de acest gen organizat la noi în țară. La eveniment au participat copii care frecventează Școala Elementară „Žarko Zrenjanin” din Satu Nou, dar și preșcolari din grădinița aferentă școlii. Prin această inițiativă, organizatorii au reușit să aducă în atenția tinerelor generații o tradiție veche și profundă, cu semnificații spirituale adânci.

Două evenimente inedite, organizate de Editura „Libertatea” din Panciova și Societatea Literar-Artistică „Dr. Radu Flora” din Satu Nou, s-au desfășurat în aceeași zi și în același spațiu, având ca numitor comun poezia.

Prima ediție a Simpozionului „Nichita Stănescu – ecou în eternitate” și lansarea antologiei de poezie „Versuri în zbor”, dedicată tinerilor poeți români din Serbia, România și Republica Moldova. Evenimentul a adus un omagiu marelui poet Nichita Stănescu și a oferit tinerilor o rampă de lansare în lumea literară, creând o punte simbolică între generații, unite de dragostea pentru cuvântul scris.

Un alt eveniment deosebit la care Societatea Cultural-Artistică „Dr. Radu Flora” din Satu Nou a fost colaboratoare s-a desfășurat la Consulatul General al României la Vârșet, sub titlul sugestiv „Culori și cuvinte”.

Organizat în parteneriat cu CPE „Libertatea” din Panciova și Consulatul General al României la Vârșet, evenimentul a reunit iubitorii de artă și literatură într-o atmosferă elegantă, îmbinând armonios pictura cu poezia.

Prima parte a programului a fost dedicată artei vizuale, prin expunerea lucrărilor pictorului academic

Viorel Flora, fiul regretatului filolog și scriitor Radu Flora. Despre creația sa a vorbit Stevan Mihailov, care a prezentat parcursul artistic al lui Viorel Flora, punând în lumină originalitatea și forța expresivă a lucrărilor sale.

Un alt eveniment important la care Societatea Cultural-Artistică „Dr. Radu Flora” din Satu Nou a fost organizatoare, împreună cu CPE „Libertatea” din Panciova, s-a desfășurat pe 21 decembrie 2023, la Casa de Cultură „3 Octombrie” din Satu Nou.

Cu sprijinul Consiliului Național al Minorității Naționale Române, serata literară „Lumina versului: In memoriam Ioan Flora” a adunat oameni de cultură și consăteni care l-au cunoscut sau doar i-au admirat opera, pentru a-l omagia pe poetul Ioan Flora, născut la Satu Nou.

Activitatea desfășurată în acest an reflectă implicarea continuă a Societății Cultural-Artistică „Dr. Radu Flora” din Satu Nou în viața culturală a comunității românești, contribuind semnificativ la păstrarea și promovarea valorilor tradiționale în rândul generațiilor viitoare.

Alexandru Frianț a declarat că: „În spatele acestor evenimente de succes se află oameni dedicați, a căror muncă și pasiune au făcut posibilă organizarea și desfășurarea lor. Printre cei implicați, doresc să îi amintesc pe: Stevan Mihailov, inițiatorul și coordonatorul proiectelor, Marinel Blaj, Adrian Cebzan, Janiel Șublea, Valentin Balnojan, Florin Gașpar, Dorel Roșu, Sorin Ardelean, Nistor Costa, Alexandar Glogorin, Zeljko Sabliov, Paia Balnojan, Marin Crăinean, Snezan Veselinov, Gabriel Blaj, Marcel Todorov, Florentina Blaj, Marinela Frianț și Mădălina Mihailov.”

Frianț a mai declarat că bucuria organizării acestor evenimente ar fi și mai mare dacă s-ar alătura mai mulți tineri. El a dat ca exemplu Festivalul de Folclor al Copiilor de la Satu Nou, unde tinerii au fost ghizi pentru participanți, contribuind la buna desfășurare a evenimentului.

Printre tinerii care s-au implicat ca ghizi la festival s-au numărat: Adriana Beca, Cristina Mic, Carolina Buzdică, Teodora Mic, Anastasia Ardelean, Eleonora Pau, Jaclina Balnojan, Mihaela Cadar, Leona Gașpar, Anabela Todorov și Rebeca Todorov. Acesta a subliniat că implicarea activă a tinerilor este esențială pentru păstrarea și transmiterea tradițiilor culturale în comunitatea românească.

De asemenea, el a ținut să mulțumească Orchestrei Consiliului Național al Minorității Naționale Române (CNMNR) pentru acompaniamentul oferit în cadrul Festivalul de Folclor al Copiilor de la Satu Nou și Orchestrei Casei de Cultură „3 Octombrie” din Satu Nou pentru susținerea artistică la Festivalul „Colindele Neamului”. Pe această cale, Frianț adresează recunoștință membrilor orchestrelor pentru dedicarea și contribuția lor, subliniind că sprijinul acestora a fost esențial pentru succesul evenimentelor și pentru crearea unei atmosfere de sărbătoare autentice.

Acești oameni, alături de întreaga echipă a SCA „Dr. Radu Flora” și colaboratorii lor, au demonstrat că tradițiile pot dăinui și pot continua să inspire comunitatea prin artă, literatură și folclor.

M.M.

UN EVENIMENT IMPORTANT AL ROMÂNILOR DIN SERBIA
„MEMORIALUL RADU FLORA”

Impactul profund al activității lui Radu Flora asupra comunității românești

Data de 5 septembrie a fost marcată de un eveniment deosebit în sala mică a Casei de Cultură „3 Octombrie” din Satu Nou, dedicat celei de-a 102-a aniversări a nașterii eminentului savant, filolog și scriitor dr. Radu Flora. „Memorialul Radu Flora” a fost organizat cu mare fast de către Societatea Cultural-Artistică „Dr. Radu Flora” și Casa de Presă și Editură „Libertatea” din Panciova, sub coordonarea atentă a lui Stevan Mihailov, vicepreședinte al Consiliului Național al Minorității Naționale Române și coordonator al Departamentului pentru Informare al CNMNR.

În deschiderea evenimentului, Mihailov a subliniat importanța aducerii unui omagiu acestei personalități emblematică, subliniind impactul profund al activității lui Radu Flora nu doar asupra comunității din Satu Nou, locul său natal, ci și asupra întregii comunități românești din Serbia. Într-un moment de reculegere, a fost comemorat regretatul Lucian Marina, președintele Societății de Limba Română din Voivodina, care, timp de ani de zile, a organizat cu devotament acest memorial.

Cu emoție, Mihailov a amintit că „Memorialul Radu Flora” a fost organizat, timp de peste douăzeci de ediții, de către Societatea de Limba Română, sub conducerea regretatului Lucian Marina, care a fost sufletul acestei manifestări. „Radu Flora este o personalitate de care ne mândrim, iar societatea noastră îi poartă numele. A fost dedicat promovării limbii române pe toate planurile, lucrările sale având o recunoaștere internațională, inclusiv în Enciclopedia Britanică”, a subliniat Mihailov.

Evenimentul a fost onorat de prezența oficialităților, printre care Mihai Șerban, ministru plenipotențiar la Ambasada României la Belgrad; Anca Corfu, consulul general al României la Vârșeț; Daniel Bala, ministru-consilier la Consulatul General al României la Vârșeț; drd. Mariana Stratulat, director al Casei de Presă și Editură „Libertatea”; Stevan Mihailov, vicepreședinte CNMNR; Marcela Cornean Stojičić, directorul Casei de Cultură „3 Octombrie” din Satu Nou; prof. Alexandru Frianț, președintele Societății Cultural-Artistice „Dr. Radu Flora” din Satu Nou; Protopop Gheorghe Ianeș, parohul Bisericii Ortodoxe Române din Satu Nou; prof. Marinel Blaj, directorul Școlii Elementare „Žarko Zrenjanin” din localitate și pictorul Viorel Flora, fiul dr. Radu Flora.

Ministrul plenipotențiar Mihai Șerban a exprimat recunoștință pentru ocazia de a celebra și comemora în același timp personalitatea remarcabilă a lui Radu Flora, descriindu-l drept „cel mai desăvârșit român pe care Satu Nou l-a oferit comunității românești”.

Excelența Sa Anca Corfu a subliniat că gândurile noastre se îndreaptă mereu spre Radu Flora și spre președintele Societății de Limba Română, regretatul Lucian Marina, mulțumindu-i totodată lui Viorel Flora pentru contribuțiile sale în păstrarea memoriei tatălui său.

Într-un moment de reflecție profundă, Părintele Protopop Gheorghe Ianeș, în numele personal, dar și ca reprezentant al Episcopiei Dacia Felix, a povestit despre colaborarea sa cu Radu Flora, amintind de ajutorul acordat de acesta în realizarea primei monografii a satului Satu Nou, în anul 1977, când părintele i-a pus la dispoziție arhiva protoprez-

biteră, și despre contribuțiile sale semnificative la promovarea culturii și limbii române.

Moderatoarea evenimentului, dr. Eufrozina Greoneanț, a prezentat o panoramă a activității academice a lui Radu Flora, menționând contribuțiile sale esențiale la înființarea Catedrei de Limba și Literatură Română la Universitatea din Novi Sad.

În cadrul lucrării intitulate „Explorând profunzimea romanelor lui Radu Flora: O analiză a sintezei dintre tradiție și modernitate”, drd. Mariana Stratulat a examinat operele „Crucea”, „Când vine primăvara” și trilogia „Capcana”, „Vârtejul” și „Zidul”, evidențiind complexitatea și diversitatea vieții rurale din Banatul sârbesc, reflectate în scrierile lui Radu Flora.

„Prin explorarea influențelor autobiografice și contextului socio-politic, Flora a reușit să creeze o operă literară profundă și relevantă, care continuă să fie o referință impor-

Expoziție de desene, picturi și fotografii ale lui Viorel Flora

Fiul distinsului dr. Radu Flora, celebrul pictor Viorel Flora, a participat la ediția din acest an a „Memorialului Radu Flora” cu o selecție rafinată de lucrări. După ce, anul trecut, a expus nu mai puțin de 60 de tablouri cu ocazia aniversării a 50 de ani de activitate artistică, pentru acest eveniment deosebit de la Satu Nou, Viorel Flora a ales să prezinte o selecție de desene, picturi și fotografii.

Expoziția recentă a fost împărțită în trei secțiuni evocatoare. Prima secțiune a oferit vizitatorilor o incursiune în copilăria și tinerețea artistului, prezentând fotografii care înfățișează membri ai familiei, prieteni și rude, redând atmosfera vremurilor de altădată.

A doua secțiune a expus desenele și ilustrațiile realizate pentru cărțile lui Costa Roșu, publicate de Institutul de Cultură al Românilor din Voivodina. Aceste lucrări sunt dedicate unor teme variate, cum ar fi istororomânii, românii din Banatul sârbească, românii din Timoc și relațiile dintre sârbi și muntenegreni.

În sfârșit, a treia secțiune a fost dedicată copertiilor cărților semnate de Radu Flora, fiecare realizată cu măiestrie de către fiul său, Viorel Flora, demonstrând astfel legătura profundă dintre cele două generații artistice.

tanță în studiul literaturii din această regiune”, a concluzionat drd. Mariana Stratulat.

„Pe fondul riscului comasării a două clase românești la începutul acestui an școlar, la Școala Elementară „Žarko Zrenjanin” din Satu Nou, gândurile și preocupările lui Radu Flora devin mai actuale ca niciodată”, precizează Mădălina Mihailov în introducerea lucrării sale „Limba maternă și importanța ei în menținerea identității noastre”, evidențiind importanța educației în limba ma-

ternă pentru păstrarea identității culturale.

„Flora a evidențiat, de asemenea, că școala și familia joacă un rol esențial în transmiterea limbii din generație în generație. Fără o educație adecvată în limba română, susținerea el, comunitatea riscă să-și piardă identitatea lingvistică. Este esențial ca membrii comunității să fie conștienți de valoarea limbii lor materne și să o prețuiască”, a mai afirmat autoarea.

Coordonatorul evenimentului, Stevan Mihailov a reafirmat contri-

buția fundamentală a lui Radu Flora în promovarea limbii române în Voivodina, subliniind rolul său de profesor și autor al unor lucrări esențiale, cum ar fi „Graiurile românești din punctul de vedere al geografiei lingvistice”.

„El a subliniat constant importanța educației în limba română pentru păstrarea identității naționale. Prin intermediul lecțiilor sale, a oferit sprijin nu doar studenților, ci și profesorilor din școlile cu predare în limba română, consolidând astfel învățământul în această limbă.

Pe lângă activitatea sa didactică, Radu Flora a fost autorul mai multor lucrări esențiale pentru studierea limbii române vorbite. Lucrarea sa monumentală, „Graiurile românești din punctul de vedere al geografiei lingvistice», reprezintă un studiu profund asupra dialectelor românești din regiune. Această lucrare este de referință

pentru toți cei interesați de diversitatea și specificul limbii române vorbite în Voivodina”, a menționat Mihailov.

Evenimentul a fost înfrumusețat de recitarea unor poezii și proze scurte prezentate de elevii Școlii Elementare „Žarko Zrenjanin” din Satu Nou: Radu Mihailov, elev în clasa a II-a, a recitat poezia „Limba mea, limba română” de Marius Alexandru, iar Denisa Freanț (cls. a VII-a), Dario Gașpăr și Alegra Antal (cls. a VI-a) au citit proze scurte din cartea dr. Radu Flora „Copilăria din amintiri”, apărută la Editura „Libertatea” în anul 1985. Memorialul a fost completat și de momente muzicale susținute de instrumentiștii prof. Janiel Șublea, prof. Adrian Cebzan și Sorin Jifcu, precum și de solista vocală Teodora Mic, însoțită la acordeon de Dorel Mic, aducând un plus de emoție și savoare manifestării.

În discursul său, Viorel Flora a exprimat, înainte de toate, profunda sa recunoștință față de organizatori pentru „splendida manifestare” și pentru dorința neclintită de a continua efortul demn început de Societatea de Limba Română în onorarea memoriei tatălui său.

În cadrul prezentării sale, Viorel Flora a evocat cu cuvinte pline de emoție și admirație figura tatălui său, Radu Flora, subliniind că acesta a fost un om de o disciplină excepțională, dedicat într-un tot al activității sale.

„A strâns 2.700 de notițe bibliografice, a muncit cu neobosită dăruire. Cărțile pe care le-a studiat erau de cea mai înaltă ținută științifică, iar memoria sa era cu adevărat fantastică. Întreaga sa viață a început la ora 5 dimineața cu scrisul, corectura și dactilografierea, continuând să lucreze până la ora 00:30”,

a relatat fiul său, Viorel, cu un sentiment profund de mândrie pentru realizările tatălui său.

De asemenea, Flora a evocat respectul profund pe care Radu Flora l-a avut pentru personalități marcante precum Nicolae Iorga și Mihai Eminescu. În cadrul discursului său, a făcut referire la volumul „Lira bobocilor”, publicat în 2022, care reunește poeziile adunate de dr. Radu Flora în anul 1958. În încheiere, a recitat o poezie din această carte, dedicată bunicului său, Paia Flora, tatăl lui Radu Flora.

Într-o zi plină de omagiu și recunoștință, „Memorialul Radu Flora” a reușit să celebreze și să păstreze vie memoria unui adevărat titan al culturii românești, a cărui moștenire continuă să inspire și să îmbogățească comunitatea românească din Serbia.

Teodora SMOLEAN

TRUPA DE TEATRU DIN SATU NOU S-A PREZENTAT
LA ZILELE DE TEATRU ALE ROMÂNILOR DIN VOIVODINA

Viziuni asupra diferitelor situații în dragoste

După o pauză de 16 ani, trupa de teatru din Satu Nou, coordonată de Stevan Mihailov, s-a prezentat la Zilelor de Teatru ale Românilor din Voivodina. În seara de 22 mai, cei nouă actori amatori au interpretat piesa „Se tot pot scrie povești de dragoste” de Ștefan Caraman, spectacolul fiind regizat de Mateea Marin.

Sala mare a Casei de Cultură „3 Octombrie” din Satu Nou a fost plină de spectatori de toate vârstele, care au râs de situațiile comice văzute pe scenă și au răsplătit cu aplauze performanțele actorilor.

În piesa de teatru „Se tot pot scrie povești de dragoste”, au fost prezentate cinci situații. Deși sunt diferite, toate au lucru comun: se petrec pe o bancă din parc. Martorul tuturor discuțiilor dintre personaje este un bărbat care citește ziarul, interpretat de Ionel Baba. Personajele, preocupate de grijile lor, nici nu-l bagă în seamă pe bărbat.

Relația dintre adolescenți, în care a culminat gelozia cauzată de conversațiile pe rețelele de socializare cu alte persoane, a fost prezentată la modul realist de către actorii Alexandru Cebzan și Daniela Vladuleț.

În rolul soților aflați în fața divorțului i-am urmărit pe actorii Stevan Mihailov și Mădălina Mihailov. Ei se întâlnesc pentru a discuta despre împărțirea averii. Deși certurile predomină, iubirea lor pare să le pună sub semnul întrebării decizia de a se despărți.

Stevan Mihailov și Marinel Blaj au prezentat o conversație clasică dintre prieteni despre femei. Conversația lejeră escaladează în rivalitatea dintre cei doi și cu dezamăgirea. La sfârșit, cei doi prieteni rezolvă conflictul și fiecare revine la activitățile de zi cu zi.

În piesă a fost prezentată și discuția între doi amănți îndrăgostiți

care, nemulțumiți, își reproșează unul altuia diverse lucruri. Cu toate acestea, amândoi așteaptă cu nerăbdare să se întâlnească din nou. Această scenă a fost interpretată de Marinel Blaj și Maria Sabov.

Ultima poveste prezintă o bătrână care hrănește porumbeii în parc, interpretată de Marinela Frianț. După cinci ani în care a urmărit-o, un plutonier major pensionat, interpretat de Dorel Blaj, se hotărăște să i se adreseze, mărturisindu-i admirația sa secretă. Piesa culminează cu iubirea matură care se naște între cei doi.

După ce publicul a asistat la povești diferite de dragoste între adolescenți, soți, prieteni, amanți și vârstnici, publicul a urmărit monologul bărbatului care stătea pe banca din parc, acesta amintindu-și de răposata sa iubită.

În baza deciziei juriului în componența: mr. Adrian Sandu (președinte), prof. Mariana Golomeici și prof. Ionel Turcoane (membri), diploma „Actorul serii” a fost acordată lui Marinel Blaj. Diploma a înmănat-o Ionel Turcoane, care a felicitat trupa de teatru din Satu Nou pentru

În cadrul festivității de premiere organizată pentru trupele participante la Zilele de Teatru ale Românilor din Voivodina, juriul a acordat mai multe distingții trupei de teatru din Satu Nou:

- Mențiuni pentru roluri feminine: Daniela Vladuleț
- Diplome pentru roluri masculine:
- Locul III: Marinel Blaj
- Mențiune: Stevan Mihailov
- Mențiune pentru debutanți: Alina Mădălina Mihailov
- Mențiune specială pentru însușirea limbii române: Maria Sabov
- Diplomă pentru efecte sonore: Trupa de teatru din Satu Nou

spectacolul prezentat, precum și pentru curajul să apară pe scenă după mulți ani de pauză.

Piesa de teatru „Se tot pot spune povești de dragoste” a fost urmărită de către: ministrul-consilier la Consulatul General al României la Vârșeț, Daniel Bala, președintele Consiliului Executiv al CNMNR, Daniel Magdu, directorul Casei de Presă și Editură „Libertatea” din Panciova, Mariana Stratulat,

Părintele Gheorghe Ianeș, parohul Bisericii Ortodoxe Române din Satu Nou, și directorul a.i. al Casei de Cultură „3 Octombrie” din Satu Nou, Marcela Cornean Stojičić.

Sanela CHIȘEREU
Foto: Ionică ADAM

LA SATU NOU A FOST ORGANIZAT UN CONCURS
DE BĂTUT TOACA

O zi plină de simbolică și credință

Societatea Cultural-Artistică „Dr. Radu Flora” din Satu Nou, în colaborare cu Biserica Ortodoxă Română din localitate, a organizat, pe 2 mai, de Joia Mare, un concurs de bățut toaca. Concursul care a avut loc în curtea bisericii din Satu Nou este primul de acest gen desfășurat la noi în țară.

La concurs au participat copii care frecventează Școala Elementară „Zarko Zrenjanin” din Satu Nou, dar și grădinița din cadrul școlii amintite. Înainte de a începe concursul, copiii au intrat în biserică unde i-a salutat Părintele Gheorghe Ianeș, exprimându-și bucuria sa pentru organizarea acestui concurs în parohia Satu Nou. Parohul Bisericii Ortodoxe Române din Satu Nou a explicat participanților semnificația, construcția și simbolică toacei, precum și modul în care se bate aceasta. „În biserica noastră ortodoxă, toaca se folosește ca un element liturgic pentru ca să anunțe când începe rugăciunea la sfântul lăcaș, dar și când se termină. Așa că, toaca, prin sunetul ei, cheamă credincioșii la rugăciune. Aceasta este importanța și simbolul toacei care se folosește în biserica ortodoxă”.

Părintele Gheorghe Ianeș a mai menționat că toaca este confecționată din lemn, sau chiar din metal. Conform spuselor dânsului, cea din lemn, de obicei, este confecționată din salcâm, cireș sau chiar stejar. Totodată, și ciocănelele cu care se bate toaca sunt confecționate dintr-un lemn mai tare, pentru a se primi un sunet melodios și plăcut la ureche. Parohul BOR din Satu Nou a subliniat că atunci când toaca este făcută din lemn, acesta nu este doar un lemn simplu dreptunghiular, ci toaca este la mijloc mai groasă, iar apoi se subțiază, pentru a produce o melodie specifică, plăcută urechilor.

» 16

DECEMBRIE 2024 » 15

Participanții la concurs au avut ocazia să afle și faptul că există două forme de toace: mică și mare. De obicei, în unele biserici sau mai ales în mănăstiri, cea mare este agățată în turn și se bate împreună cu clopotele sau separat cu scopul de a anunța începutul rugăciunii. În schimb, toaca mică se folosește în mănăstiri pentru a chema călugării sau credincioșii la rugăciune.

Părintele Gheorghe Ianeș a subliniat că, în bisericile ortodoxe, toaca se scoate în fața bisericii la Joia Mare, de când nu se mai trag clopotele, ci se poate auzi doar sunetul toacei. Excepție este la Înviere, când se trage și clopotul, dar se bate și toaca.

În încheiere, Părintele Gheorghe Ianeș i-a felicitat pe participanți pentru implicarea lor în concurs și le-a urât să învețe și să transmită mai departe ceea ce înseamnă toaca atunci când vor crește și vor avea proprii lor urmași.

Concursul de bătut toaca a fost onorat de prezența consulului general al României la Vârșeț, Anca Corfu, ministrului-consilier la Consulatul General al României la Vârșeț, Daniel Bala, vicepreședintele Consiliului Național al Minorității Naționale Române, Stevan Mihailov, și consilierul eparhial al Episcopiei Daciei Felix din Vârșeț, Șerban Manolea, care a transmis cuvântul Preasfințitului Părinte Ieronim, Episcop al Daciei Felix din Vârșeț.

Bătutul toacei a început de la cei mai mici participanți. Fiecare copil a produs câteva sunete bătând cu cele două ciocănele pe placa de lemn, pe care le-au înmănat apoi următorului coleg. După ce sunetul toacei din curtea bisericii a răsunat prin localitate o vreme, concursul a ajuns la final. Concursul de bătut toaca l-a încheiat Părintele Gheorghe Ianeș, care a acordat tuturor o delectare cu sunetele produse.

Consulul general al României la Vârșeț a afirmat că a participat cu mare bucurie la concursul de bătut toaca din Satu Nou. După cum a subliniat Anca Corfu, „suntem în Săptămâna Mare, în Săptămâna Patimilor, când toaca ne cheamă la slujbă

și la rugăciune, iar toaca și clopotul sunt singurele instrumente muzicale acceptate de biserica ortodoxă”. „Sfântul Sofronie al Ierusalimului numește toaca – trâmbița îngerilor, iar sunetul ei ne îndeamnă la credință, nădejde, dragoste și rugăciune”, a subliniat consulul general. De asemenea, Anca Corfu a acordat participanților la concurs dulciuri din România.

După cum ne dezvăluie Stevan Mihailov, în Serbia nu a mai fost organizat un concurs de bătut toaca, spre deosebire de România, unde aceasta este o practică în aproape toate parohiile. Dânsul a afirmat că organizarea acestui concurs a venit din inițiativa SCA „Dr. Radu Flora” din Satu Nou în co-

laborare cu Biserica Ortodoxă Română din localitate, subliniind sprijinul cadrelor didactice de la Școala Elementară „Žarko Zrenjanin” din Satu Nou, care s-au implicat prin faptul că au discutat cu copiii despre a participa la concurs. În acest context, Stevan Mihailov a amintit sprijinul învățătoarelor Marinela Frianț și Marieta Simu și al educatoarei Lavinica Beca, menționând că și dânsul a discutat cu copiii mai mari, în calitate de profesor de informatică la școala amintită.

„S-au strâns în jur de 60 de copii pentru a participa la acest concurs. Fiecare copil a primit o diplomă de participare, o broșură privind istoricul și trecutul toacei, dulciuri de Paște și altele. Mă bucură faptul că un număr mare de copii au fost prezenți aici, iar acest lucru este important ca tradițiile noastre să se păstreze, să reînvie, dar și să se popularizeze. Aceasta este ideea evenimentului”, a subliniat vicepreședintele CNMNR, Stevan Mihailov.

După desfășurarea concursului, Părintele Gheorghe Ianeș a subliniat că acest eveniment va rămâne întipărit în istoria parohiei Satu Nou, și nu numai, pentru că s-a început ceva frumos și important în biserica din localitate.

Sanela CHIȘEREU

ORCHESTRA DE MUZICĂ POPULARĂ A CONSILIULUI NAȚIONAL AL MINORITĂȚII NAȚIONALE ROMÂNE A SUSȚINUT UN CONCERT LA SATU NOU

O seară extraordinară

În seara de 21 iunie, la concertul care a avut loc în sala mare a Casei de Cultură „3 Octombrie” din Satu Nou, Orchestra de Muzică Populară a Consiliului Național al Minorității Naționale Române a pri-lejuit, alături de soliști vocali și instrumentiști, momente de neuitat.

Concertul a început cu melodii interpretate de Orchestra de Muzică Populară a Consiliului Național al Minorității Naționale Române (dirijor: Alexandru Friant). Excelența Sa Anca Corfu, consul general la Consu-

latul General al României la Vârșeț, Daniel Magdu, președintele Consiliului Executiv al CNMNR, Stevan Mihailov, vicepreședinte al CNMNR, Mariana Stratulat, director al Casei de Presă și Editură „Libertatea”, și Părintele Emanuel Tăpălagă, Vicar al Episcopiei Dacia Felix din Vârșeț, au fost oficialitățile care au onorat evenimentul cu prezența lor.

Excelența Sa Anca Corfu a mulțumit pentru invitația „la această seară românească, ce ne încântă inimile cu piese tradiționale românești”. Dânsa a adresat felicitări organizatorilor și prota-

goniștilor serii în numele Consulatului General al României la Vârșeț și în numele său personal.

Pentru activitatea desfășurată în vederea promovării folclorului românesc orchestra a felicitat-o și vicepreședintele

CNMNR, Stevan Mihailov. După cum a subliniat el, activitatea bogată a orchestrei amintite rezultă prin susținerea concertelor în aproape toate localitățile românești de la noi. „Aceasta este menirea orchestrei mino-

rității: să promoveze tezaurul și bogăția folclorului românesc, care într-adevăr este una foarte mare și frumoasă. De aceasta trebuie să ne mândrim”, a subliniat vicepreședintele CNMNR.

Prima solistă vocală care a urcat pe scenă este micuța Alexandra Čikoš din Doloave. Ea a mângâiat sufletele spectatorilor cu interpretările sale. Au urmat doi soliști instrumentiști din Satu Nou. Ionel Crăinean a interpretat melodii la trompetă, iar Adrian Stoian a încântat publicul cântând la saxofon. Apoi, în bogatul port popular uzdinean, s-a prezentat solista vocală Vanesa Crețu din Uzdin.

În continuarea concertului au evoluat două soliste vocale tinere din Satu Nou. Mai întâi, publicul a ascultat-o cu atenție pe Anastasia Ardelean, iar apoi și pe Teodora Mic.

Leonid Ardelean din Nicolinț a interpretat două melodii la acordeon. Apoi, publicul s-a bucurat de prestația scenică a încă unei soliste vocale din Satu Nou, fiind vorba de Cristina Mic. Solista vocală Adina Savić din Torac a încheiat cel de-al doilea bloc artistic al concertului.

Programul a continuat cu prestația lui Sorin Jivcu din Petrovașă, solist instrumentist la taragot. Solista vocală Denisa Peia din Timișoara a încântat publicul din

Satu Nou cu câteva cântece populare. Publicul a rămas copleșit și de această dată de melodiile la nai, interpretate de Boian Bolianăț din Satu Nou. La final, pe scenă a urcat renumitul solistul vocal din Satu Nou Snejan Veselinov.

Concertul s-a încheiat cu o suită de melodii din Banat interpretate de Orchestra de Muzică Populară a Consiliului Național al Minorității Naționale Române. Formația a repetat melodia, publicul bucurându-se încă o dată.

Concertul a fost moderat de crainicii Mirela Ardelean și Nicola Toager.

Sanela CHIȘEREU

Trupa de teatru de actori amatori din Satu Nou pe scena Căminului Cultural din Ofcea

În seara zilei de duminică, 15 septembrie, trupa de teatru de actori amatori din Satu Nou s-a prezentat la Ofcea cu piesa „Se tot pot scrie povești de dragoste” de Ștefan Caraman, spectacol regizat de Mateea Marin.

na Mihailov, Marinel Blaj, Maria Sabov, Dorel Blaj, Marinela Frianț și Ionel Baba au reușit să redea spiritul piesei, prezentând cu succes cele cinci povești comice și menținând atenția spectatorilor de la început până la sfârșit. Interpretarea lor, plină de intensitate și umor, a fost

Trupa de teatru de actori amatori din Satu Nou a participat, în luna mai, după 16 ani de pauză, la Zilele de Teatru ale Românilor din Voivodina cu piesa amintită, iar obiectivul lor este ca trupa să fie activă pe tot parcursul anului, nu doar în perioada Zilelor de Teatru.

Așadar, momentele de pe scenă au stârnit emoție în rândul publicului. Actorii amatori Alexandru Cebzan, Daniela Vladuleț, Stevan Mihailov, Mădăli-

apreciată de toți cei prezenți, iar aplauzele prelungite au venit ca semn de recunoaștere pentru talentul și efortul lor.

Grațian Brăgean, președintele Asociației „Steaua Ofcenilor”, a mulțumit, la sfârșitul spectacolului, actorilor amatori din Satu Nou și a menționat că, de 27 de ani, nu s-a mai jucat teatru pe scena Căminului Cultural din Ofcea. Printre spectatori, pe lângă mulți tineri, s-au aflat și actori care au jucat în trecut, iar acest moment se dorește a fi un imbold pentru a revigora teatrul la Ofcea.

Stevan Mihailov, coordonatorul trupei de teatru de amatori din Satu Nou, a adresat mulțumiri ofcenilor pentru invitație, menționând faptul că Satu Nou și Ofcea au o colaborare fructuoasă, ce s-a manifestat de-a lungul timpului prin participarea la diverse evenimente culturale. El a evidențiat că această colaborare a întărit legăturile dintre cele două comunități.

M.M.

SERATA LITERARĂ „LUMINA VERSULUI:
IN MEMORIAM IOAN FLORA”

Un om obișnuit, un mare poet

Seara de 21 decembrie a fost dedicată poetului Ioan Flora, născut la Satu Nou pe 20 decembrie. La serata literară organizată în incinta Casei de Cultură „3 Octombrie” din Satu Nou, de către SCA „Dr. Radu Flora” și CPE „Liber-tatea” din Panciova, cu sprijinul Consiliului Național al Minorității Naționale Române, oameni de cultură, dar și consătenii săi care l-au cunoscut personal sau nu, l-au omagiat pe Ioan Flora.

După cum a subliniat vicepreședintele și coordonatorul Departamentului pentru Informare al CNMNR, Stevan Mihailov, „Ioan Flora este unul dintre cei mai mari poeți contemporani pe care i-a avut literatura română, iar noi, românii din Satu Nou, trebuie să fim mândri că locul de naștere al acestui mare poet este chiar Satu Nou”.

Moderatoarea seratei literare, dr. Eufrozina Greoneanț, ne-a introdus în universul creației lui Ioan Flora citind poezia „Doină”, publicată în anul 1973.

La eveniment a fost prezent și Daniel Bala, șef de misiune a.i. al Consulatului General al României la Vârșet, care s-a declarat deosebit de onorat de a participa la o serată literară dedicată marelui om de cultură, Ioan Flora. „El s-a născut

aici, la Satu Nou, și a avut o carieră literară culminantă. A reușit, prin performanța remarcabilă, să devină secretarul Uniunii Scriitorilor din România. Acum două zile, la Muzeul Național al Literaturii Române din București, a avut loc o manifestare de comemorare și omagiere a operei lui Ioan Flora. Aș vrea să-l citez pe prof. univ. dr. Ion Bogdan Lefter, critic literar, care spunea că «Ioan Flora a fost un poet de excepție și va rămâne un poet de excepție, fiindcă opera sa, creația sa, va rămâne într-un prezent continuu», a subliniat Daniel Bala.

Conform spuselor lui Stevan Mihailov, românii din Satu Nou au marea onoare de a omagia personalități marcante ale culturii române

care își trag originea din această localitate.

„Lumina în versuri: In memoriam Ioan Flora”, o serată literară deosebită, a cuprins și un recital, în care am avut bucuria de a prezenta poeziile „Înspre dimineață, corectând” și „Laudă dintotdeauna”.

Poet cu renume, dar și consătean exemplar

În continuare, Stevan Mihailov a vorbit despre articolul lui Ioan Flora care a fost publicat în primul număr al ziarului local „Foaia bobocilor”, în urmă cu 30 de ani. În articolul intitulat „Presă și istorie”, Ioan

Flora scria despre importanța apariției ziarelor locale în satele noastre, deși era vorba despre primul număr al publicației locale amintite.

„Este remarcabil că Ioan Flora, un poet de talie, a ales să contribuie la un ziar local. Prin acest gest, el demonstrează că arta literară și jurnalismul pot merge mână în mână pentru a servi comunității. Stilul său literar aduce o dimensiune emoțională și profundă articolelor sale, făcându-le nu doar informative, ci și captivante și inspiraționale. Prin abilitatea sa de a îmbina frumosul cu informativul, Flora transformă articolul de ziar într-o operă de artă, care nu doar informează, ci și mișcă și provoacă la reflecție”, a subliniat, printre altele, Stevan Mihailov. El a mai spus că „Ioan Flora nu a fost doar un poet și jurnalist remarcabil, ci și un cetățean exemplar, a cărui contribuție la ziarul local din Satu Nou demonstrează un angajament profund și sincer față de comunitatea sa”.

Marin Gașpăr, redactorul responsabil al Editurii „Libertatea”, a prezentat biografia lui Ioan Flora și date despre volumele poetului apărute la Editura „Libertatea” din Panciova, unde și-a publicat și prima carte, „Valsuri”, în 1970. Marin Gașpăr a scos în evidență și unele volume ale lui Ioan Flora publicate la alte edituri, premiile obținute de poet, amintind și traduceri valoroase pentru literatura română pe care le-a realizat marile om de cultură.

Directorul adjunct al CPE „Libertatea” și redactorul responsabil al săptămânalului omonim, dr. Valentin Mic, s-a declarat mândru de faptul că l-a cunoscut pe poetul Ioan Flora și că a avut norocul de a se apropia de acest scriitor celebru chiar după ce și-a publicat primul volum de poezie. „Am avut norocul că m-a invitat de fiecare dată când

a venit la Satu Nou de la București pe la mijlocul anilor nouăzeci. A avut această mărimă de om și de scriitor, timp și răbdare să-și dedice o oră sau două îndrumându-mă, spunându-mi ce este bine și ce este rău, învățându-mă, de fapt, ce este poezia. Ceea ce am reținut din discuțiile care au durat cu orele este faptul că poezia, la fel ca și cultura, muzica, reprezintă o cale de comunicare a oamenilor cu Dumnezeu. Din acest motiv, poezia nu trebuie împovărată cu vorbe grele și propoziții nepotrivite”, a spus dr. Valentin Mic și a citit apoi poezia „Fanfară în iarbă” pe care Ioan Flora a dedicat-o consătenilor săi.

Introduși deja în spiritul poeziei, ne-am delectat ascultând versurile a încă două poezii: „În jurul propriului tău univers” și „Reculegere în fața literei”, citite de Teodora Smolean.

Poezie ce îndeamnă la cugetare

Directorul CPE „Libertatea”, Mariana Stratulat, a prezentat câteva fragmente din lucrarea sa despre metafora în poezia lui Ioan Flora. Înainte de a începe prezentarea, Mariana Stratulat a bucurat publicul cu citirea poeziei „A treia situație” din volumul „Fișe poetice”. Mariana Stratulat descrie metafora în poezia lui Ioan Flora precum „o călătorie prin imaginar și realitate”.

„În universul metaforelor și al expresiei poetice rafinate, Ioan Flora a fost un arhitect al cuvintelor, sculptând versuri ce rezonau precum notele unei simfonii lirice. Călător prin tărâmul subtil al imaginației, poetul a lăsat în urma sa o moștenire literară ce străbate granițele timpului, impresionând prin profunzimea și frumusețea sa remarcabilă. Opera

sa se distinge prin utilizarea ingenioasă a metaforei, care servește drept punte între imaginar și realitate, provocând cititorul să exploreze straturi de semnificații adânci”, a subliniat Mariana Stratulat.

După cum a estimat Mariana Stratulat, poezia lui Ioan Flora nu este doar o experiență estetică, ci și una intelectuală, având în vedere că poetul invită cititorii să interacționeze direct cu textul, să caute înțelesuri ascunse și să pună întrebări.

Amintiri și mândrie

Victor Mihailov a evocat copilaria petrecută împreună cu Ioan Flora, zis Ionică. Dânsul s-a declarat mândru de a fi consăteanul unei asemenea personalitate, datorită căreia Satu Nou este o localitate cunoscută. După cum a spus dânsul, nu întâmplător Adunarea municipiului Panciova a adus hotărârea ca o stradă din Panciova să poarte numele lui Ioan Flora. „Ionică a fost un om obișnuit și un mare om”, a afirmat Victor Mihailov, în concluzie.

Amintiri despre Ioan Flora a evocat și Părintele Protopop Gheorghe Ianeș, parohul Bisericii Orto-doxe Române din Satu Nou, care, așa cum a spus, în Ioan Flora a văzut mai întâi o personalitate culturală, dar și un om adevărat cu care a fost o plăcere să stai de vorbă. „Mă mândresc cu ce personalități de cultură are Satu Nou, dar și CPE «Libertatea»”. Persoanele prezente aici sunt oglinda culturii noastre din Banat, iar apoi din Voivodina”, a afirmat Părintele Protopop Gheorghe Ianeș.

Serata literară s-a încheiat într-o atmosferă plăcută, cu discuții vii și propuneri privind modalitățile de marcare în viitor a datei de 20 decembrie - ziua de naștere a lui Ioan Flora.

Sanela CHIȘERU

DE VORBĂ CU DOUĂ GOSPODINE DIN SATU NOU, MARIA ARDELEAN ȘI VICTORIA CEBZAN

Goblenurile și lucrările manuale, o comoară fără de preț

Maria Ardelean: „Pentru orice lucru pe care-l faci cu dragoste, e firesc ca această dragoste să te însoțească toată viața”

Despre Maria Ardelean aflăm că a terminat liceul în limba română la Vârșet, iar apoi a înscris Școala Superioară de Comerț Exterior de la Belgrad. Maria s-a căsătorit cu Viorel Ardelean, acum colonel pensionat. Din căsnicia lor s-au născut doi fii, Adrian și Ionel.

Maria ne povestește că, în fiecare familie, mai ales în timpul iernii, femeile se ocupau cu lucrările manuale. Ele croșetau, tricotau și brodau. Dânsa afirmă că, înainte, în fiecare familie, părinții pregăteau zestrețea fetelor, acestea fiind vremuri în care se purtau poale.

„Încă după terminarea clasei a IV-a, eu am început să brodez «cruciuli»». Am iubit foarte mult lucrul de mână. Dacă bunica a țesut, abia așteptam să iasă de la război, ca să ne apucăm eu sau sora mea. După aceea, când am terminat liceul, am stat mai mult acasă și am început să lucrez și eu la goblenuri”, ne spune Maria.

Interlocutoarea noastră afirmă că goblenurile le-a comandat de la Wiehler Gobelin, o companie cunoscută pentru producerea și distribuirea de kituri de broderie de tip goblen, alegând împreună cu nașa sa modele din catalog. Astfel, au primit pânza, ața, modelul, adică tot ceea ce era necesar pentru a face un goblen.

Maria subliniază că, pentru a crea un goblen, este nevoie de mult timp, acesta fiind „un lucru migălos pentru care este necesară atenție și o vedere bună”. Dânsa menționează că goblenurile se cos doar la jumătate de cruciuliță, iar modelul primit are dimensiunea 1:1. Goblenurile se pot crea și la o dimensiune mai mare, însă Maria afirmă că nu a optat pentru această variantă, ci le-a realizat pe toate în dimensiunea primită.

Ajungerea la final de model nu înseamnă și că munca la goblen s-a terminat. După cum ne spune Maria, după terminarea brodatului, goblenurile trebuie spălate ușor pe dos cu săpun pentru copii, uscate pe pânză, iar apoi duse la înrămat. Interlocutoarea noastră afirmă că a brodat atât goblenuri Wiehler, cât și goblenuri din reviste care existau pe vremuri, mai ales din revista „Nada”. Din această revistă a găsit modele cu păsări și unele motive pentru copii.

Având în vedere postul de muncă al soțului său, familia Ardelean s-a mutat de multe ori, însă aceste lucrări manuale întotdeauna le-au fost alături. Maria afirmă că i-a făcut multă plăcere să agațe goblenurile sale pe pereți, dar și să-și aranjeze casa cu lucrările manuale. Dânsa menționează că, din păcate, tinerii nu conștientizează valoarea mare a acestor elemente.

„Pentru orice lucru pe care-l faci cu dragoste, e firesc ca această dragoste să te însoțească toată viața”, spune Maria. Femeia afirmă că îi place foarte mult să aibă aranjate lucrări manuale pe masă sau în alte colțuri din casă. Având foarte multe, îi face o plăcere să schimbe completurile când face ordine în casă. Dânsa ne spune că a oferit cu drag lucrări manuale și nurilor sale.

Maria ne mai dezvăluie că s-a ocupat mult și cu cusutul la mașină. A adorat să-și coase singură toate hainele de care avea nevoie, de la completuri, capoate, paltoane până la alte costume care se purtau înainte. „Am avut propria mea mașină de cusut. Eu am spus că nu mă căsătoresc fără mașină de cusut. Am văzut cum femeile de la sat își coseau singure hainele și se bazau mult pe confecțiile făcute acasă, nu pe cele cumpărate din magazine. Am avut o

Cândva, era de neconceput să intri într-o casă de gospodine din regiunea noastră fără să vezi pe pereți vreun goblen agățat sau lucrări manuale, aranjate cu grijă și dragoste prin toată casa. Astăzi, ne întrebăm câți tineri își mai decorează locuințele cu aceste comori, care reflectă eleganța din secolul trecut. Totuși, acest articol ne arată că mai există familii care prețuiesc aceste elemente și se mândresc cu ele. În special, gospodinele care au petrecut ani întregi creând goblenuri sau alte lucrări manuale se mândresc acum cu faptul că acestea înfrumusețează casele lor. Două astfel de gospodine din Satu Nou, Maria Ardelean și Victoria Cebzan, ne împărtășesc în acest articol povestea vieții lor și devotamentul pentru crearea acestor opere de artă.

mare dragoste față de cusut și mi-am găsit inspirația în revista «Burda», ne spune Maria, subliniind că și acum mai coase câte ceva din când în când.

Interlocutoarea noastră este și membră a Asociației Femeilor „Novoseljanke/Boboacele” din Satu Nou. Dânsa afirmă că a realizat broderii și în cadrul acestei asociații, în special pentru prosoape, dar și pentru multe alte obiecte. Maria menționează că, în cadrul unui atelier organizat de asociația amintită, a învățat și o tehnică nouă de brodat – cu fire de aur. Conform celor spuse de Maria, activitatea în cadrul asociației de femei este atât o obligație, cât și o împlinire. Având în vedere dragostea ei față de lucrările manuale și obiceiuri, nu surprinde faptul că este o membră activă.

Victoria Cebzan: „Mi-am dedicat timpul lucrului la goblenuri”

Continuăm povestea despre goblenuri și lucrări manuale cu o altă gospodină din Satu Nou, Victoria Cebzan. După ce a terminat liceul din Panciova, ea a absolvit Școala Superioară de Economie din Belgrad. Victoria ne spune că anul viitor se împlinesc 40 de ani de la căsătoria sa cu Dorel Cebzan. De asemenea, ne povestește despre cariera ei, lucrând timp de doi ani și jumătate la compania „HIP Razvoj i inženjering” din Panciova, până la venirea pe lume a fiului lor, Adrian. După aceea, Victoria s-a dedicat treburilor casnice și îngrijirii fiului său. Ea își amintește cu mândrie de pasiunea lui Adrian pentru vioară și de sprijinul constant pe care i-l ofereau ea și soțul său în acest parcurs.

Victoria subliniază că timpul său liber și l-a dedicat creării goblenurilor. Dânsa afirmă că Adrian a crescut înconjurat de lucrul ei la goblenuri, fiind mereu alături de mama sa, curios să vadă progresul lucrării. Interlocutoarea noastră afirmă că a învățat să facă goblenuri înainte de căsătorie. Pe atunci, a realizat goblenuri după modelele novosădenei Marija Rabrenović.

„Am făcut vreo patru sau cinci goblenuri după modelele ei. Atunci am realizat că e mai bine să fac goblenuri de la Wiehler, care sunt mai cunoscute și au o valoare mai mare. Și așa am făcut goblen după goblen, nu le mai știu nici numărul.

Am făcut goblenuri și mai mici, și mai mari. Cred că cele mai mari sunt de o valoare mai mare. Toate le-am expus pe pereții din casă. Mai am unul pe care încă nu am apucat să-l termin”, ne dezvăluie Victoria.

După cum ne povestește Victoria, pe măsură ce anii trec, responsabilitățile se adună tot mai mult, iar timpul liber pentru a lucra la goblenuri rămâne doar în timpul iernii. Dânsa afirmă că o provocare constantă era alegerea modelelor, deoarece toate erau foarte frumoase și îi era greu să se decidă pe care să-l înceapă. Modelele pentru goblenuri le-a comandat sau le-a împrumutat. Victoria ne spune că, la goblenurile Wiehler, se primea atât suficientă pentru a crea două goblenuri după același model.

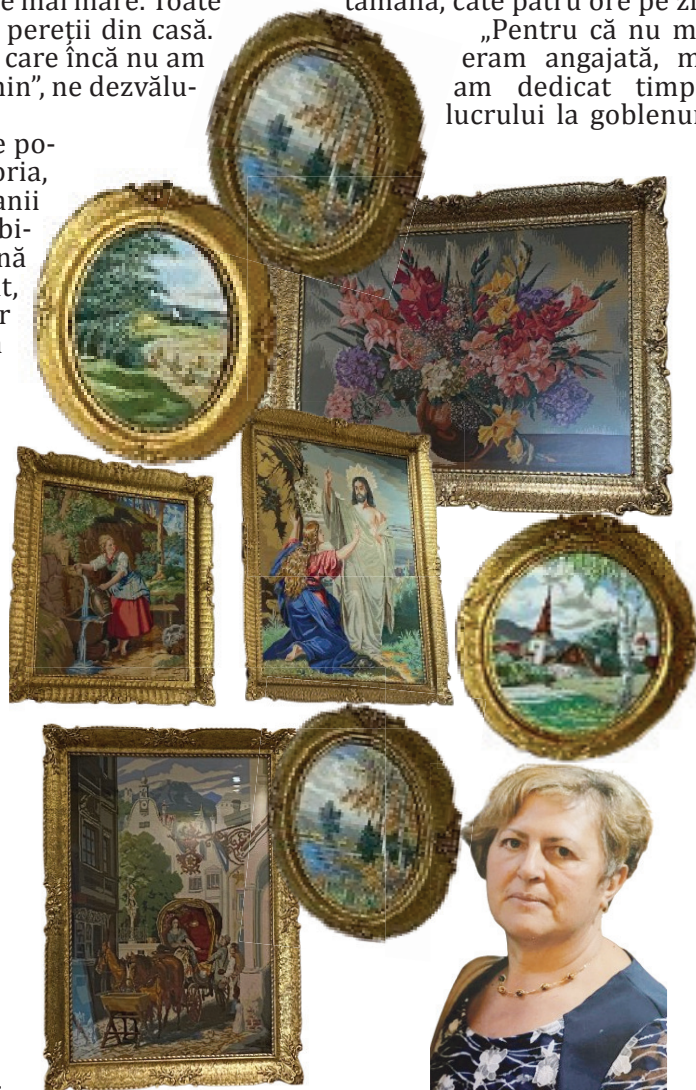
Victoria ne spune că nimic nu este greu la brodatul goblenurilor, atâta timp cât înveți să urmărești modelul. Femeia afirmă că modelul are mai multe semne, iar fiecare semn reprezintă o culoare cu care trebuie completate pătrățelele.

„Când înveți să lucrezi, nimic nu este greu. Cel mai important este că nu știi cum va arăta goblenul la final. Ai modelul, dar când începi, pânza este goală. Abia aștepti să progresezi, să vezi cum prinde contur. Aceasta îți dă energie și te motivează să continui, să vezi cum se va transforma”, spune Victoria.

Goblenurile sale le-a înrămat în rame speciale pentru goblenuri, la Vârșet sau Covăcița. Victoria afirmă că aceste rame fac ca goblenurile să arate mai frumoase și mai elegante, punând în valoare munca și rafinamentul fiecărui detaliu. Interlocutoarea noastră ne spune că, pentru a termina un goblen de o mărime mai mare, este nevoie

de aproximativ trei ani de lucru, lucrând trei sau patru zile pe săptămână, câte patru ore pe zi.

„Pentru că nu mai eram angajată, mi-am dedicat timpul lucrului la goblenuri.

Măcar am lăsat ceva în urma muncii mele”, spune Victoria cu mândrie. Pe lângă goblenuri, Victoria a brodat și fețe de perne, fețe de mese, a croșetat și a realizat alte lucrări manuale.

Interlocutoarea noastră este mândră și de faptul că fiul ei apreciază goblenurile realizate de ea și, în prezent, nu intenționează să le dea jos de pe pereți. Dânsa subliniază că Adrian a crescut văzând-o lucrând la goblenuri și cunoaște atât valoarea acestora, cât și munca pe care a depus-o la crearea lor. Această continuitate a valorilor familiale o bucură, oferindu-i sentimentul că pasiunea și munca sa sunt prețuite.

Poveștile celor două femei din Satu Nou arată că arta lucrului manual nu a dispărut. Goblenurile lor nu doar înfrumusețează casele, ci păstrează vie o moștenire culturală de neprețuit.

Sanela CHIȘEREU

În pași de dans: Omagiul vieții și moștenirii lui Victor Jicherean

În vastul univers al culturii populare, există figuri luminoase care lasă în urmă o moștenire. Victor Jicherean, maestrul coregraf al dansului popular românesc, a fost una dintre aceste personalități marcante, ale cărei contribuții au modelat peisajul artistic atât în orașul său, Timișoara, cât și în comunitatea noastră din Satu Nou. Astăzi, cu inimi pline de recunoștință și ochi înlăcrimați, îi aducem un omagiu plin de respect și iubire.

În anul 1999, Victor a făcut prima sa vizită la Satu Nou, punând bazele unei colaborări fructuoase și neîntrerupte cu Societatea Cultural-Artistică „Dr. Radu Flora”. A fost începutul unei epoci noi pentru comunitatea noastră, o perioadă în care dansul popular a început să înflorească sub îndrumarea sa expertă. An de an, Victor a venit la noi, împărtășindu-și pasiunea, cunoștințele și dragostea pentru tradițiile românești, transformând SCA „Dr. Radu Flora” într-un nume cunoscut și respectat pe scena dansului popular din Serbia și dincolo de aceasta.

Ultima sa coregrafie, pusă în scenă la Festivalul de Folclor și Muzică Românească din 2022, și-

nut la Satu Nou, a fost o dovadă a măiestriei și dedicației sale neclintite. Acea performanță a rămas ca un testament al talentului său și un simbol al legăturii indisolubile pe care a creat-o între el și comunitatea noastră. Fiecare mișcare și pas au fost încărcate cu emoție și autenticitate, reflectând dragostea profundă a lui Victor pentru cultura și tradițiile românești.

Pe lângă contribuția sa inestimabilă de la noi, Victor Jicherean a fost o forță motrice la Școala de Arte din Timișoara, conducând cu măiestrie cursul de specialitate „Instructori de dans popular”. Sub îndrumarea sa, Ansamblul „Ghiocelul” a înflorit artistic și a stabilit o colaborare excepțională cu comunitatea noastră din Satu Nou, creând punți de legătură între România și Serbia prin limbajul universal al dansului.

Interacțiunile dintre ansamblurile „Ghiocelul” și SCA „Dr. Radu Flora” au depășit simpla colaborare, transformându-se într-o veritabilă familie artistică. Fie că mergeam în România sau primeam vizita Ansamblului „Ghiocelul” la noi, ne simțeam întotdeauna acasă, un sentiment rar întâlnit care subliniază frățietatea și înțelegerea mutuală pe care Victor a cultivat-o între noi.

Victor Jicherean a fost pentru noi mai mult decât un coregraf; a fost un mentor, un educator și, mai presus de toate, un prieten drag. Prezența sa a fost un dar neprețuit, un catalizator pentru evoluția artistică a societății culturale din Satu Nou. Ne-a învățat să prețuim și să transmitem mai departe bogăția culturală a dansului popular, să fim mândri de rădăcinile și identitatea noastră.

Grație eforturilor și viziunii sale, secția de dansuri a SCA „Dr. Radu Flora” a ajuns să fie recunoscută drept una dintre cele mai prestigioase secții de dansuri românești din Serbia. Sub influența sa, participările noastre la festivaluri s-au transformat într-o suită de succese remarcabile, cu obișnuita clasare pe locul I, un testament al excelenței pe care Victor a insuflat-o în tot ce a făcut.

Este imposibil să cuantificăm întregul impact pe care Victor Jicherean l-a avut asupra comunităților noastre și asupra scenei dansului popular din regiune. Îi datorăm enorm pentru că a ridicat secția de dansuri a SCA „Dr. Radu Flora” la un nivel de neegalat și pentru că a unit inimi prin arta sa. Moștenirea sa va continua să inspire și să aducă lumină în viețile tuturor celor care au fost binecuvântați să-l cunoască și să învețe de la el.

Astăzi, în timp ce ne aducem aminte de zâmbetul său cald și de entuziasmul său inepuizabil, ne simțim binecuvântați pentru toate momentele petrecute împreună și pentru tot ce ne-a oferit. Moștenirea sa artistică și spiritul său generos vor continua să inspire și să motiveze generații de dansatori și iubitori de folclor.

Duminică, 25 februarie, la Giroc, România, l-am condus pe Victor Jicherean pe ultimul său drum.

Această zi a reunit, pentru ultima oară sub îndrumarea lui Victor, o mulțime de suflete apropiate: societatea noastră, membrii ansamblurilor din Giroc, Săvârșin, „Doina Timișului” și mulți alți prieteni și colaboratori care, de-a lungul anilor, au fost bineveniți la Sațu Nou datorită lui Victor. În acea zi, aerul era încărcat

de o solemnitate rară, cu orchestrele interpretând doine de jale care răsunau profund în inimile tuturor.

Scena care s-a desfășurat în fața sicriului a fost de o putere emoțională covârșitoare. Membrii secției de dansuri din Giroc, sub îndrumarea spirituală a lui Victor, chiar și în absența sa fizică, au dansat cu o pasiune și o tristețe palpabilă. Fiecare pas și mișcare au fost un omagiu adus maestrului lor și o mărturie a legăturii indestructibile dintre ei. Lacrimile care le șiroiau pe obraji în timp ce dansau exprimau atât durerea pierderii, cât și recunoștința profundă pentru tot ceea ce Victor le-a însemnat.

Această ultimă adunare pentru cel care a fost un mentor, un coregraf și un prieten apropiat a

reflectat forța legăturilor umane pe care Victor le-a cultivat de-a lungul vieții sale. Prin dans, el a reușit să unească inimi și să creze o familie artistică vastă, care depășește granițele geografice și culturale.

În încheiere, moștenirea artistică și spiritul generos al lui Victor Jicherean vor continua să inspire și să motiveze atât pe cei care l-au cunoscut direct, cât și viitoarele ge-

nerații de dansatori și iubitori de folclor.

Ne angajăm să păstrăm vie pasiunea sa pentru dansul popular, continuând să onorăm visul său de a uni oamenii prin arta tradițională. În memoria sa, vom transmite mai departe bogăția culturală, cultivând respectul și dragostea pentru o viață dedicată artei.

Stevan MIHAILOV

ÎN SFÂNTA ZI DE CRĂCIUN

Colindele au răsunat în Biserica Ortodoxă Română din Satu Nou

În Biserica Ortodoxă Română din Satu Nou, ziua de Crăciun a fost marcată de emoție și bucurie, colindele răsunând ca o rugăciune cântată de sufletele curate ale copiilor. Sfânta Liturghie a reunit numeroși credincioși, umplând până la refuz biserica, dornici să trăiască, prin colindă, taina Nașterii Domnului.

Liturghia, oficiată de Părintele Protopop Gheorghe Ianeș, a fost urmată de momentul mult așteptat al colindelor, aducând o lumină caldă în sufletele celor prezenți. Profesorul de religie Sorin Ianeș a deschis programul

prin cuvinte alese, subliniind că fiecare colind este o fereastră spre vechi tradiții, o legătură tainică între cer și pământ.

Elevii Școlii Elementare „Žarko Zrenjanin”, pregătiți de învățătoarele Marinela Frianț, Marieta Simu, educatoarea Lavinica Beca, învățătorul Ionel Baba și profesorii Alexandru Frianț și Sorin Ianeș, au adus în fața credincioșilor o reprezentație plină de har. Colindele au fost acompaniate de muzica vie a lui Alexandru Frianț la saxofon, Adrian Cebzan la vioară, Marinel Dimitriev la acordeon și Janiel Șublea la pian, creând o atmosferă ce a purtat sufletele către vremuri de demult.

Momentul de o emoție apartine a fost sceneta ce a transformat simbolic biserica într-o iesle din Betleem. Denisa Frianț, întruchipând un înger purtător al luminii speranței, a condus un grup de preșcolari cu lumânări aprinse. Apariția magilor și a Pruncului înfășat în iesle a desăvârșit tabloul sacru, umplând privirile celor prezenți de lacrimi.

Continuarea programului i-a purtat pe cei prezenți într-o gospodărie tradițională românească, unde colindătorii au fost întâmpinați cu bucate tradiționale de iarnă. De la preșcolari până la elevii de clasa a VIII-a, copiii au ilustrat cu emoție obiceiurile străvechi, colindând într-o armonie ce a umplut biserica de căldura sărbătorii. Poeziile recitate ulterior de copii au adăugat o notă de sensibilitate, aducând emoție în sufletele celor prezenți. Spectacolul s-a încheiat cu vocile angelice ale Anastasiei Ardelean și Teodorei Mic, ale căror colinde au transmis o emoție aparte.

În încheiere, Părintele Protopop Gheorghe Ianeș a oferit tuturor copiilor pachete donate de Societatea Cultural-Artistică „Dr. Radu Flora”, răsplătindu-le astfel efortul, munca și dedicarea depusă pentru pregătirea spectacolului. Părintele a transmis mulțumiri cadrelor didactice implicate, apreciind colaborarea strânsă dintre Societatea Cultural-Artistică „Dr. Radu Flora”, Școala Elementară „Žarko Zrenjanin” și Biserica Ortodoxă Română din Satu Nou.

Prin glasurile copiilor, Crăciunul a devenit o sărbătoare a bucuriei, reamintind tuturor că, în această perioadă sfântă, se naște speranța și dragostea, într-o comuniune binecuvântată între oameni și divinitate.

M.M.

